

vañe koja ih ne beležimo i naučno. Ne — oni oduku pišu fabrikaма и великим трговачким кућама и обратном поштом стижу одговор са свима информацијама о саставним подацима, бројевима, плакате и узорцима. У вишим разредима где се нпр. дискуте о државноправним, економским, културним и другим питањима, ђаци пишу знаменитим личностима, списатељима и чак председницима Уније прима неброј писама, на која његова канцеларија одмах и тачно одговара. Свако дете долази са својим, који је пун свежих, чистог живота. Огласе скупљају ђаци сами и то тако вредно да од огласа издвајају право, а често зараде с њима више него што их стаје лист.

Ово велико преимунство америчке школе, да је тако близу правине животу, долази отуда што се велики број ђака издваја из сопствене зараде. У Америци нико и не помисли да је ма која зарада нескладна са „академском чашућу“. Ову врсту чаште хвала Богу тамо не познају. Код њих вреди само самосталност, нишантљивост, сериозност и углед расте са годинама. Битно је да се свако дете колекта причамо ми је нпр. како је у његов деведогодишњи син молио да му позими новац да купи хармонику. Дечко је музеју краву сам и пролавно млеко сундарио. Зарадио је толико да је имао за три године увек довољно новца за своје потребе и после три године саву своју хармонику. Сличних примера о невероватној раној самосталности и зрелости америчке омладине сам скупико врло много. Американац је на такве чине своје деце најпоноснији и са осмехом их прича у своје клубу. Он не стравичу ништа за моментално за живот да се син не изасора ни да му кроз хармонику не испливају црних улитка у школу. Тамо би тешко нашли оне врсте брижних мајки које за сваки јачи повратак вежу деци још екстра шал око врата. Од свега почетка спознаје америчка омладина да је живот тврђ, да протекцији нема места и да свак мора сам крчити свој пут кроз живот.

Наставни програм још један забележителан за америчких школа: њихова спољна опрема. Велики питање је да ли је Европа кадгод постигла Америку у томе погледу. Видео сам да хиљаде школа с којима се не би могла упоредити по спољашњој опреми — ни једна школа у Аустрији. Измешано међу њима су провинцијални и селски места, којима не може бити мишена, видео сам безброј тако уређених да би им могао звидити најпознатији европски универзитет. Радило у материјалу, светлости, ваздуху, столовима и столицама по последњим хигијенским захтевима, цвеће, слике. Те велике просторе било би следоватељно побољшати, по да се нешто савише за телесно вежбање, често још и четврту на крову за вежбање на чистом змиском ваздуху, базен за пливање, собе за клубове, библиотеке, која изазива чуђење и која има све могуће часописе, лексиконе, зборнике и која је без свих формалности једна од најбољих школа у Европи. У овим тих школа је подигнута приватна иницијатива и скоро нема делова да не читате о новом милионском поклону. [Тaj и онај који се подигао из сиромаша до милионара покљони своме родном месту или школи, или библиотеку какве нема ни једна европска свестна школа.]

Пробро да је тамо где је много свести и много снаге и апсолутно нисам сслеп за слабе стране америчког школског васпитања. Односи између учитеља и ђака су ван сваке критике, али спорно достиже неке границе да потискује духовну наобразбу савијим у позлудну. Кога види само јединицу оног прозвучавајућег и неопределеног, што је врло фубалексик утакмица за првенство појединих школа, он види још сву опасност претераног спорта. За то време је чак и у школама, које јуно директно тангиране неписано узбуђење и жељама не говоре друго него ко ће победити. Следи цела Европа на крају сваког такмичења. Опасности претераности спорта удеди су већ многи и неки врло угледни колеџи су забрањили својим ђа-

цима дубљакски спорт, што је за Америку невероватан револуционар чин.

Амерички ђаци не губе само спортом много времена, него и клубове и друге активности. Све је тако општине и времена остаје врло мало слободног времена за право дело, за оно на што смо у Европи тако гордо, као за општу наобразбу. Омладина се врло радо навикава на зараду и то може имати за последњу да се пренесује све материјалу. Луксузно школског зградама, којима се се обично не давају, на праву страну школа. Велики недостатак америчких средњих школа је у њиховој пренатрпности и у неким је по 5000 ђака. У таквој маси је свака индивидуална настава искључена. У америчким средњим школама постоји још једна уредба, која може имати велики значај, а то је да свако дете има право да сам изабере трпу предмете које хоће да учи и тако се депава да они изабере најважније предмете. Пошто их нико не приморава на координацију предмета могу постати у учењу веома површни и квантитет ступа на место квалитета.

Америка преживљаје сада чистователно и чисту интелектуалну глад је безгранична. Армад предана се брине да утолти ту глад. Све просветне институције као што су школе, библиотеке, музеји, а и фабрике, осигурајућа друштва, трговачке куће, науци и друштвени клубови непрестано су на раду да задовоље својој интелектуалној глади. Скоро на свима универзитетима се одржавају вечерњи и дневни курсеви, и ко не стигне, за њ су курсеви ноћу. За фармаре, трговачке службенике, докторе, географске у удаљеним провинцијалним местима удедени су писмени курсеви и у недешним дозама се узимају да се до коначно пољски испит на универзитету. Све се може научити неким путем, од кућања до астрономије, и највећи универзитети имају нарочите, миниопанте зграде где се спремају само оне недешне дозе за свет у удаљеним крајевима.

То је све наравно квантитет место квалитета. Али, упрок овој површносно показује ова уштеђена жена за наобразбу да је онај који поштује науку и да је пун несомљивог, робуствог оптимизма. [Тaj оптимизам даје Американцу јаке снаге у утакмици са Европјенци, јер не смею заборавити да је по сеост америчког школског васпитања рад последњих тридесет година. У току од 30 година остварили су Американци ни на четвртину оног што су европски васпитања и ми не можемо ни сањати шта ће они остварили за идућих 30 година. Садашњи економски прозват Америке је спремање за њен културни напредак од сутра. Европа је данас претрпела у својим темељима, несложна, и у таквом свему полагано пропада и култура. Европа живи још од своје културне традиције. Али, ако не нађе излаза из садашњег хаоса — паневропско духовно и економско уједињење — она ће морати уступити бекство, које је носила кроз столећа, новоме свету и амерички народ постаће изабрани народ будности.]

Да ли је човечији живот тако једини?

У живијој упомени је сигурно још једна одлика ове наше младе ученице уинтељске школе у Београду, која се десно крајем прошле године. Код не је нашла наставника целујућу, на којој је она несрећна девојчица нависала својој доктори да позове на славу и некога господина Ј. М. Прекоре, које је морала она због тога, чим је изаша из оних материјали су је смрт. Један веома сличан случај се десно последњих дана у Будимпешти. Код једне петнаестогодишње девојчице која је наставника у торбици затворено писмо, адресовано на некога господина. Наставника је отворила писмо и увидела да је онај који је написала љубавно писмо. Сматрала је за своју педагошку дужност да прекори девојчицу пре-

цијим разредом и представила је као праву пропалну. На то је морала девојчица код директора, и он је прихватио да не да ме је јавно издубет лапа са војном јакном. [Тaj „дешај“ је нашао за најсходније, у овоме случају, да младоме бићу покаже њен „неморал“ у странној светлости. Девојчица је плачући отишла из директорове канцеларије, попела се на други спрат и скочила са прозора у дворане, и при томе паду положила улоге. Несрећној девојци, живијим људи, који немају ни тргнути смисла за групије милости, неће много помоћи да се сада у Будимпешти воли огорчена борба због њеног случаја.]

Девојке у тим годинама од увек су писале љубавна писма и писале их и у будиће али оваква „забула“ малости лежи се на други а не срамоћеним и нагошћивањем да је у таквом кораку нешто неморално. Ми износимо ова два случаја због тога, што мислимо да је веома потребно учинити нешто да школе не постану позорнице за трагична кризиса и несавесних васпитања. Млади људи имају објекти с којима васпитач све поступати по својим људима, него су индивидуалности у којима морају и школа и породица поштовати човека. Ове две девојчице, које су тако трагично завршиле своје младе животе, имају су о својим деци осећања морала ога стип, којију су их у име морала срамоти.

Највећи жени-уметник

Пуним правом важе Сигрид Undset, носилац Нобелове литерарне награде за 1928 годину, за највећу савремену жену писатеља. Сигрид Undset критичара каже да је она својим популарним делом већ прешла границе онога што је човек у стању да оствари. Њена деца, која су провела њен славу су „Kristin Lavransdatter“ и „Olav Audunsson“.

У роману „Kristin Lavransdatter“ је главна хероина, која је још увек поклањаје већ из своје младости. После је пратио кроз те њен живот: како ју носи њен отац „Ловро на снажним рукама, како га прати у планине и гледамо је кад окремени од ужаса стоји поред одра младича који је дао свој живот за њу. Платио је на њеним дугицима путовањима и уживао у њеном лепом свету и савесне домовине. Кад се пробуди у њој велики љубав до Eleniа стрепио за њу. Њен брат, срећан и несрећан, кад год пуно радиости, кад год пун туге, њена деца, снажња и здрава њена су радова, а опет њена велика жалост. Свака мајка и жена гледа у Кристиније све сању и ако је она живела у средњем веку, она је жена, која је била и која ће бити у свако доба и свуда, због тога то дело бесмртно. Тако као што су све особе у овом роману присне и пуне живота са свима слабијим и добрим особинама човечијим, тако исто је свеже и присно ово уметничко дело Ундсетове. Све је тако јасно, како је она живела у својој у овом делу сву снагу, храброст и потпун смисао за величину мушкарца са дубоком душевним животом, богатством, милионом и добротом жене.

Последњи роман Ундсетове „Olav Audunsson“ је дело пуно мржњи и дивљих страсти XIII века. Садржана је велика историјска и поршешке списатељске највећи роман. Невероватна је сигурност, хладнокрвност и енска снага Sigríd Undsetове којом јунари и формира особне и улива им силу живијим снагу. У целокупној модерној литератури нема сличног дела које је било заједно тако тужно дело, тако што је велика љубавна прича у којој срећно стоји Olav Audunsson.

Кад је примила Ундсетова Нобелову награду, видела смо по часописима разне њене слике. Изгледа много, има више стас и на лицу изражава се душевна уравнотеженост. Видела је и своје дете, а онај који је добила упрок томе што је и велика уметница, која се може мерити са највећим писцима свих времена.

Љубљана, Марина Бартолова.

Зашто опадају породице?

У нашем листу више пута смо напоменули да смо пре свега економски разлози повод за садашње опадање породиља, а не повременост жеље за деца, или чак феинистички покрет као што уверавају неки наши непријатељи. Капиталистички развитак друштва приморало је жену на рад ван породице и због тога три њен природни позив. Ово мишљење је пре кратког времена — на скупу „Немачког друштва за индустријски просветни развој“ професор „Thiele“ признат стручњак о питањима, која се тичу рада и здравља. Међу осталим је рекао професор Thiele и следеће:

„Трагичност жениног рада открива се, кад је имала материјална зарада главну улогу, а не стварна потреба. И удата жена је морала на посао. Женини рад за зараду је обично такве природе да за њега није потребно нарочито квалификација, иако је такав да га може брзо научити, а ипак се њен рад и ако је исто онако добар као што је рад мушкарца, увек плати мање. У последње време настају још један фактор, то јест рационализација у светској привреди, која ће можда постати од огромне важности за развитак жениног рада. Последњи фактор економске рационализације, која се све више шири је да се рад више и више распарава и подељује на ситне делове, и тај начин рационализованог рада постне искључива домена жениног запослења.“

Данас је у Немачкој однос међу радним снагама следећи: 20 и по милиона мушкарца, 11 и по милиона жена. Број укупног становништва од године 1907 до године 1925 са 35%, у Санксоном је већ сада 1/3 свих радника жена.

Привредни рад примораво жену на такве покрене, који због њиху пермени њеноме телу и инвугу тоу су међу женама тако често обележа. Из таквог стања Опште масе болесничке стагајаје у Берлину видљиво да отпадала на 100 мушкарца 59,18 болесника, а на 100 жена 102,80 болесника. Већа болести производило се код мушкарца за три, а код жена за осам дана. У тектонијој индустрији чине жене већ 5/8 свих уполостених и због тога су прилике у тој индустрији нарочито невољне. Број болесних жена је међу женама, које раде у привредној индустрији, више од половине женама које раде у привредној индустрији, а нарочито су често обележа на органима за дисањање. Услед тога су сви задатци, који потпадају у хигијену рада много важнији за жене него што су за мушкарца. 40% свих жена у привреди је удатах и оне мораву напрегнути све своје снаге, да могу сносити велике телесне и душевне терете, које тражи домаћинство, одгој деце и рад за зараду.

Брак има веома повољан утицај на трајања живота, и чак у доба, које није више меродавно за дисањање, умре 20% више неуздатих него уdatenи. Опасно опадање породиља је у непосредној вези са радом жене, али ипак се врло често дешава да у браку, у коме су муж и жена запослени, изгуби жена здравље већ кад браку потпадне дете, је породица економски руинирана. На првоме месту је економска бела узрок опадања породиља. Опадање рађања је природан појава нашег тешког привредног стања. Године 1850 је било на Санксоном 78.000 породиља на два милиона становника, а године 1925 било је 60.000 породиља на пет милиона становника. Ни повећани број склопљених бракова није изменио опадање рађања.

Женско питање са гледишта индустријске хигијене није данас више одвојено питање социјалне заштите, него је пре свега економско питање. Због тога видимо да је опадање породиља нарочито порасло у великим вршњима где је сконцентрисано економско стање и где проузрокује у вези са још другим неповољним животним условима болест и беду и тиме опадање рађања.“

Рад Интернационалне Феминистичке Алијансе

Било би немогуће у једном чланку изложити, моћи у најкраћим позитива, главне активности феминистичке Алијансе за време 25 година њеног рада, који историчат испуњава читаве свеске најинтереснијим детаљима. Он нам пластично показује колики су напори свежих женских снага уложени да се постигне правна равноправност међу мушкарцима и женама и да се уклоне огромне препреке да жене могу остварити своје највеће жеље, које су, у то су време биле увек уверене, од огромне користи за цело човечанство, — а то је да могу несметано развити своје способности стављајући их у службу човечанству.

Но, како се међу нашим чланицама осећа велико интересовање да се боље упознају са радом Интернационалне Алијансе, чије се конгрес и прослава двадесетогодишнице приближавају, покушаћемо да у кратким потезима изнесемо, шта се радило на додвојстаконим конгресима Алијансе, који су увек служили за оснор рада феминистичких организација у разним земљама, у размаку између једног и другог састанка.

Први конгрес Интернационалне Алијансе, после оснивања 1904 г. одржан је у Коленхагену 1906 г. (Овамо можемо напоменути да је исте године основана и Америчка Алијанса, и да та епоха означава почетак једног новог, организованог и систематског јавног рада наших жена у прелатној Србији).

С обзиром да су земље, у којима су жене уживале политичка права била различита, целокупне светеу (Аустралија, Пољска, Селанд, Чешка, државине у Сједињеним Америчким Државама), целокупна активност и готово једини проблем о коме се дискутовало, била је како да се продре са захтевима политичког изједначавања жена са мушкарцима — како да се извође право гласа. Прavo гласа такод састварно само као најбоље и једино стварно средство за постизање социјалне и економске слободе жене. Ове тежње И.А. биле су јасно одржане у целокупном раду конгреса у Коленхагену који је највише испитивао којом врстом пропанага треба продирати са феминистичким захтевима у земљама, чије су организације били чланови Алијансе.

Други конгрес је одржан у Амстердаму 1908 године. На њему се такође третирало о истим питањима, дискутујући о успешности и неуспешности у двогодишним извођењу локалних пројеката, и на основу искуства, доношењу су нове одлуке за даљи рад. Поред тога је тада први пут пред светску јавност изнет извештај о корисном утицају женине сарадње у политичком животу народа, у којим су земљама жене уживале право гласа (извештаје су поднеле Нови Селанд, Аустралија, и неколико Држава Сједињене Америке).

На ванредном конгресу, одржаном у Лондону 1909 године, који је имао у главном пропанагандистички циљ, почело се дискутовати у ширем и општем обиму о разним феминистичким питањима. Там приликом је одржан један одлучан митинг, а који је добро успео, на коме су познати феминистички борци говорили о својим тежњама и методама њиховог рада.

1911 године, одржан је конгрес у Швајцарској. Главна дискусија је била о следствним питањима: 1) како земље, у којима жене уживају политичка права, да најбоље допринесу успеху женског покрета у земљама у којима жене политички нису ослобођене; 2) у колико је добијање политичких права допринело да жене побољшају свој положај у приватном и јавном животу; 3) да ли је добро да у свима земљама жене ступе у политичке партије.

1913 године одржан је конгрес у Будимпешти. Најзначајнији рад тога

конгреса био је установљење интернационалне кооперације жена бирача. Затим, страховити ратови онемо, гућили су и потпуно прекинули рад И.Ф.А. Шта су све жене чиниле у својим земљама, какве су и колике биле њихове жели, и колико су биле за доба рата, и какве су жртве оне биле у стању да поднесу, — историја је најбоље забележила. А ми жене, које смо преживеле ту страховиту Голготу, удубљене у своја осећања, морале смо из ње изаћи са већим искуством и са још многом већом енергијом, да нас дозвољимо да се она доводи у извршење и да се изврше, раније, бити свесне својих способности, и јаке у самовуерњу о позитивној вредности женине сарадње при изградњи државе и целог људског друштва.

Многе жеље, међу којима на жалост чини извештај наша земља, остварила је само она која су признала и пријазни су их равноправним грађанима не само у дужностима, већ и у правима.

VI. Интернационални Конгрес Феминистичке Алијансе, који се одржао у Женеву 1920 године, прокламовао је велики успех феминистичку у целокупној свету. У више од 20 земља, женама су признали политичка права. Оно је било један од првих великих интернационалних конгреса после рата. Жене су прве успеле да стресу са себе све оно, што им је намањало мржњу једне према другој, оне су прве дигле са себе прву коперу ратних страхова, и похитале су да у међусобном споразуму изграде нов пут, који је био један од првих који је омогућити да се у новим епоси извође победа највишецијих и најбољих идеја напредних елемената целога света — победа правичности и једнакости за све чланове људског друштва и триумф мирних односа међу народима. На томе конгресу је изнета и декларација о непоходна потреба да у свима земљама света жене учину јача на стварање новог поретка — у којим државама жене имају директан утицај на политички живот, ово се разумје само по себи, али се хтело да и тамо где нису још изједначене са мушкарцима, жене нађу начин да учествују на формирање новог друштва. У том циљу је свој рад И.Ф.А. разделила на секције, преко којих је продужила своје научно испитивања и мотивност спровођења у праксу одлука, до којих долази тим научним испитивањима.

1923 године одржан је конгрес у Риму. На томе конгресу први пут акцијно учествова и делегација наших феминисткиња. Доносе се одлуке на томе конгресу, да се рад И.Ф.А. допуни на тај начин, што ће се створити веће поље за сарадњу жена бирача, пошто у школи И.Ф.А. имао више од половине чланова, у којима жене имају политичка права. У томе циљу пада и предлог да се измени име Алијансе.

У Паризу 1926 године, мења се име, и то од провобитног имена Интернационална Алијанса за Женско Право Гласа, усваја се име, Интернационална Алијанса за Женско Право Гласа и Грађанско и Политичко Васпитање Жене. Овај је конгрес учинио велику феминистичку манифестацију у Француској. Једна од најзначајнијих тачака тога конгреса, поред текућег рада у комисијама, била је образовање нове комисије, која ће испитивати на којим начин жене могу најбоље употребити своје способности и свој политички утицај, да се устварши, разрађа и ојача идеја о политичком и социјалном изједначавању жена, чији најскрепнији носиоци морају бити жене. Од Париског конгреса пацифизам постаје једна од најважнијих идеја, за чије се остварење Алијанса мољно залаже и која се провлачи кроз све наше рад. Феминистичке целога света морале су постојати у Француској, несвесно и прави пацифизам без компромиса.

О програму рада за овогодишњи конгрес изнесемо у наредном броју.

М. А.

Успех жени у Сједињеним Државама Америчким

Данас има 130 жена, које заседају у разним законодавним и управним телима у Сједињеним Државама Америчким. Исход последњих избора у Сједињеним Државама, који су били 6. новембра пр. год. манифестовао огроман успех жене, до данас још невини. Највећи успех су имале три жене, које су изабране за Парламент, у чуженом т. зв. „Конгресу Сједињених Држава Северне Америке“.

То су: три госпође Рут (Ruth), госпођа Филип Овни, из државе Флориде, припадница демократске странке, г-ђа Рут Бекер Прет из државе Њујорк, републиканка; и г-ђа Рут Хана Макомрик из државе Илиноиса, републиканка. Оне су између седам жена, које ће седети у Парламенту Сједињених Држава, када га нови председник Хувер буде позвао у седницу, да заседају.

„Три Рут“, како су прозване за време изборне борбе, изврсне су жене. Мисис Рут Прет имала је додржи велику борбу у Држави Њујорк. За своју победу она има да захвали једино својој личној вредности, и поверењу, које она усмела да улије својим грађанима, и који су увек високо ценили њену активност и Општини Њујоркској, где је она дуже времена била једини женски члан. Оне су први пут да је изабрана за Конгрес једна жена из Државе Њујорк.

За Американке, које се сећају несвесног борбачког XIX века, успени г-ђа Рут Овни и Рут Хана Макомрик, које су оне постигле последњих избора, романтични су и исторични, јединствени у националној историји Сједињених Држава. Оне су кћери људи политичара, нарочито истакнутих крајем деветнаестог века, Вилијама Ченинга Бријана демократа, и Маркуса Хана републиканца.

Маркус Хан, мамо познат изван своје земље, у самој земљи је играо веома важну улогу: пријатељ председника републике William Mc Kinley је његов политички саветник, и управљао је његовим изборима, теко да је данас још већом кожан. Његови највећи непријатељи је у истири био отац г-ђе Рут Бријан Овни који је пропао на изборним борбама, којима је руководио Маркус Хана. Али противно Маркусу Хани, Бријан је стекао свој светски реноме по својим конференцијама, списима и путовањима. Он је био један од великих Американаца, где је стално био шеф опозиције.

Господин Хана и ако непознат изван Америке у аналима националних такође заузима једно важно место. Он је био стабилитар своје оне, и његова личност ни мамо није била помрачена именом председника Републике, за кога је у главном он допринио да се изабере. Ни једна Америчанка не може се сетити на тадашњег председника Сједињених Држава, а да се одмах не сети Маркуса Хана, а поред њега увек ће се подсетити и на Бријана.

Та два човека, Бријан и Хана, очеви двеју данас чувених Рут биле су горди за одговорност, коју су

на себе примити, и на услу-
гу, да се данас имају народи. И
И један од друге имали су и синове
и кћери, али величину духа она
наследиле су од неко једног и ког другог

њихове кћери, а не њихови синови.
Рут Бријан Овни кћер Вилијама
Ченингс Бријана чувеног шефа демократске партије до 1896 године, данас је истакнут члан исте те партије, коју и у Америчком Парламенту заступа, а Рут Хана Макомрик, кћерка је Маркуса Хана чувеног шефа републиканске партије од 1890 до 1904 године када је умро, и која је данас истакнут члан исте партије, чије принципе се заступати у Парламенту Америчком.

Виде од сваке друге феминистичке победе, појава ових двеју Рут на политичком хоризонту Сједињених Држава, сведочи о једној Америчанци да је постигнуто потпуно политичко изједначавање жена са мушкарцима.

Белешке

Цирила Шијанец. 24 јануара т. год. у санаторијуму у Цинкову, умрла је Цирила Шијанец, чланица сестра, председница школских сестер у Св. Јакобу, у Корупшкој. Сестра Цирила је била прва учитељица у „Народној Школи“ у Св. Руперту у Корупшкој; Под туђинском управом она је гајила словенски дух и лепа материјална једна међу словенском оmlandном у Корупшкој; али се њена ограничања само на школском раду, већ је са успехом читав низ година радила на неговану и чувању свих народних обичаја, који су дали најлепше словенско обележје тамошњем нашем народу. Како је сестра Цирила сродница народног духу међу тамошњом нашом оmlandном, најбоље нам казује једна анегдота: Када је покрајински школски надзорник, — Немац — обилазио њену школу, затражио је да деца одговоре једну словеначку песму. Његово изненађење није било мамо, када се на њеном одговору чује учитељица — сестра Цириле — из малех девић г-ђа Корупшкој: „Још Словени чинио хвана свих Словена, која је денетијана снајала у једну мисао и у једно осећање — расстављено словенску браћу.“

Катастрофа 1919 године која је нашу браћу из Корупшке од нас одвојила, тешиће учитељица и националан рад сестре Цириле. Али, она је са болом и даље истрајала, и последњих година је била председница сиротинице у Народној Школи у Св. Јакобу, у Корупшкој. После 40 година активниог рада, сестра Цирила је умрла, а њена не успосна онема је оставила међу нашу браћу Словенцима.

Скупштина Удружења Универзитетски Образованих Жена. — У недељу 24 фебруара т. г. одржане се прва редовна скупштина Удружења у Женском Клубу, Кнез Михаилова 46, у 16 ч. Удружење миље све своје чланове и пријатеље да скупштини присуствују.

Жена управитељица мениште школе. — У школу Порванова — постављена је у једној највећој мешовитој школи жена за управитеља.

Жена председник општине. — Ове године су 10 жена постале председнице општина у Енглеској. Међу општинама, које су изабрале жене за председнице, налази се и Шекспирова постојбина. Интересантно је да се међу председница општина налази и Мис Робинсон, управитељица школе, која је прва учитељица изабрана за председницу општине.

ОГЛАС

Управа Женског Клуба извештава све наставнице, учитељице, чиновнице, ученице и њихове мајке које пролазе кроз Београд, да оне које би желеле да се задуже дуже време у Београду, да у Женском Клубу, на најлепшем месту вароши, Кнез Михаилова 45, могу добити следеће:

- 1) Цео пансион. 1200 дина. Оно нарочито важи за ученице, које за скромну цену могу имати здраву собу и добру домаћу кују.
- 2) Преноћиште, доручак, ручак, вечера, — 50 дина дневно.
- 3) Преноћиште и доручак — 30 дина дневно.

Кулатио у свако доба на расположење за скромну цену од 10 дина.

Пројектор Клуба такође су преуређене — да ће се сваки посетилац осећати угодно као код своје куће.

Моли за посету Управа Женског Клуба.